

Дата: 20.02.2023р.

Урок: Основи здоров'я

Клас: 8-В

Тема. Кримінальна відповідальність за злочини сексуального характеру.
Віктимна поведінка.

Мета: ознайомити з поняттям «віктимна поведінка», дати уявлення про кримінальну відповідальність за злочини сексуального характеру; сприяти формуванню в учнів стійких переконань щодо пріоритету поведінки в правовому полі; розвивати навички адвокації, вміння відстоювати свою позицію, права; виховувати мотивацію на безпечну поведінку в соціальному середовищі.

Хід уроку

Переглянути відеоурок можна за посиланням

<https://youtu.be/SNe8Bx9P2Mc> .

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ.

Привітання.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ УЧНІВ.

Продовжіть речення власної думки незавершених речень:

- Справжній друг завжди _____.
- Справжній друг ніколи _____.
- Я б хотів, щоб мій друг _____.
- Я завжди б міг розповісти моєму другові _____.
- Я ніколи не розповів би моєму другові _____.
- Я – хороший друг, тому що _____.

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. Повідомлення теми уроку.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ.

Насильство — це фізичний або психічний вплив особи на іншу людину, який порушує її право на особисту недоторканність, з метою досягнення певного особистого "задоволення".

Насильства за метою поділяються на три групи:

- некорисливі;
- корисливі;
- які посягають на основи національної або громадської безпеки, а також на авторитет органів державної влади і місцевого самоврядування.

Ознаки поняття насильства:

- це активна поведінка — дія. Застосувати насильство шляхом бездіяльності не можна;
- дія, спрямована проти іншої особи;
- примусовий вплив, який здійснюється всупереч волі потерпілого, з застосуванням проти нього сили;
- заподіяння шкоди життю, здоров'ю, особистій свободі іншої людини, заподіяння тілесних ушкоджень, мордування, побої тощо;
- залякування, погроза потерпілому;
- застосовується умисно і супроводжується відповідною мотивацією, в центрі якої — ігнорування прав і свобод людини.

Спеціалісти виділяють чотири основні форми жорстокого поводження з дітьми:

1. *Фізичне насильство* – це навмісне завдання фізичних ушкоджень дитині, а також свідоме позбавлення свободи, помешкання, їжі, одягу та інших нормальних умов життя, які можуть призвести до смерті дитини, викликати порушення фізичного та психічного здоров'я.
2. *Сексуальне насильство* – це залучення дитини з її згоди (або без такої) у сексуальні дії з дорослими задля задоволення або вигоди останніх.
3. *Психологічне (емоційне) насильство* – це періодичний, тривалий або постійний психічний вплив на дитину, спрямований на навмісне приниження її честі й гідності, що стає причиною образ, страху, невпевненості в собі, гальмує розвиток особистості й призводить до формування патологічних рис характеру.
4. *Зневага до потреб дитини* – це відсутність елементарної турботи про дитину, від чого порушується її емоційний стан і з'являється загроза здоров'ю або розвитку.

Жертві може бути завдано шкоди і в результаті її необачливих дій, неправильної оцінки ситуації, а через це й неправильної поведінки.

До ситуацій, коли в результаті поведінки жертви створюється об'єктивна можливість вчинення злочину, належать також відсутність необхідної реакції на злочинні чи інші негативні дії, невчинення опору діям злочинця.

Віктимологія - частина кримінології, що займається участю фізичної особи, - жертви у формуванні криміногенної ситуації (злочинності)

Віктимна поведінка (від англ. victim - жертва) - такі дії і вчинки людини, які провокують бажання на неї напасти.

Віктимність - психічні нахили особистості, притаманна людині здатність або схильність стати в певних обставинах жертвою злочину.

Спровокувати можна:

- ❖ *словами або інтонацією висловлювань;*
- ❖ *жестами, діями, манерами поведінки;*
- ❖ *застосуванням сили;*

Віктимна поведінка, яка заснована на інтонації, жестах, діях ділиться на три види:

- *дії жертв показують її невпевненість, переляк, страх. Злочинець в такій ситуації бачить перед собою легку здобич. Від цього він почуває себе рішучим і владним;*
- *дії, які привертають увагу і провокують;*
- *дії, що посилюють емоційну напругу, викликають лютість, злість, агресію. Жертва сипле образами, погрозами.*

Важливо зрозуміти, що:

- ✓ *значна кількість жертв до самого останнього моменту не розуміють те, що дійсно знаходяться у великій небезпеці.*
- ✓ *нормальна на вигляд людина може виявитися небезпечним злочинцем. Зовнішність і поведінка людини часто не розкривають її справжніх намірів;*
- ✓ *Патологічний страх перед злочинністю виражається в паніці, нав'язливих фобіях стати жертвою, в сприйнятті будь-якого оточення як соціально небезпечного, в неадекватних агресивних реакціях.*

Приклади віктимної поведінки

- Поїздки в машинах з незнайомими людьми, демонстрація гаманця під час купівлі;
- Вступ у взаємодію з циганами.
- Відмічений зв'язок між входженням в моду "міні" (короткого і надкороткого одягу) і кількістю зґвалтувань, яка різко зростає.
- Більшість зґвалтувань - необачна поведінка жертв: розпивання алкоголю з незнайомими людьми, зухвалий одяг, шлях без супроводжуючої в темний час доби.
- Крадіжки - необачне поводження з ключами, відкриття дверей незнайомим людям, повідомлення відомостей про відсутність людей у будинку, та ін.

Статистика:

- 70 % жертв зґвалтувань були знайомі із злочинцями.
- Дівчата до 17 років удвічі частіше піддаються насильству, ніж у віці 18-23 р.

Як правило, зґвалтування здійснюються знайомими потерпілим особами (приблизно у 60% випадків).

Дві третини потерпілих були знайомі з насильником, причому 22% познайомилися в день скоєння злочину.

Щоб виключити "зґвалтування на побаченні":

- Не вживайте алкоголю і наркотиків, вони можуть вплинути на ваше сприйняття дійсності.
- Зі своїм новим бойфрендом зустрічайтеся в компанії ваших друзів.
- Намагайтеся уникати ситуацій, які можуть призвести до насилля.
- Якщо ти не хочеш сексу, не треба поводитися провокуюче.
- У разі застосування до тебе сили - кричи, кусайся, дряпайся, відбивайся, тобто, роби усе, щоб вирватись та втекти. Застосовуй будь-які хитрощі, обман!

Якщо відбулося насильство стосовно тебе, **обов'язково розкажи дорослим: батькам, класному керівнику, психологу, заступнику з виховної роботи**, вони повірять тому, що ти їм розповіси, та завжди допоможуть: це не твоя провина!!!

Фізкультхвилинка для очей <https://youtu.be/6VUds60cYGM>.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО МАТЕРІАЛУ. ПІДСУМОК.

Що таке «насильство»? На які три групи поділяють насильство?

Назвіть ознаки насильства.

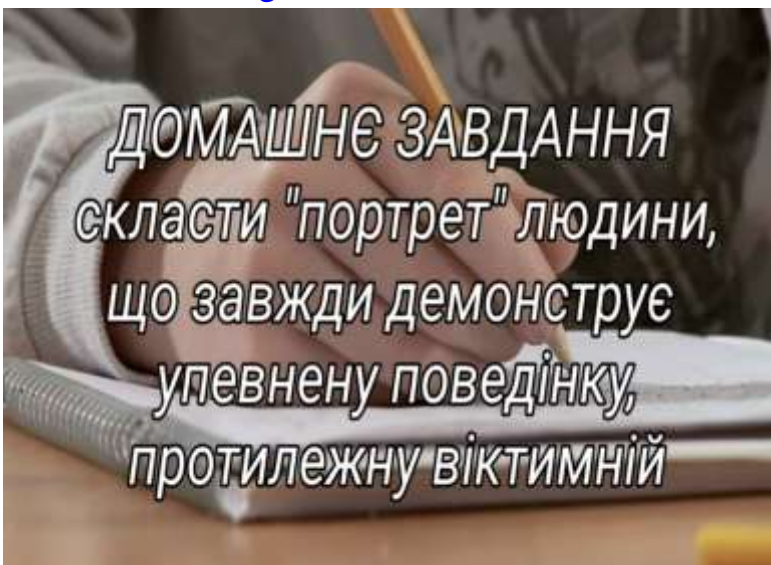
Які чотири форми жорстокого поводження з дітьми ви знаєте?

Розтлумачте поняття «віктивна поведінка»? Назвіть види віктивної поведінки та приклади.

Вкажіть дії, які потрібно знати, щоб не піддатися «зґвалтуванню на побаченні».

Що таке «віктимологія» та «віктимність»?

VI. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ. Скласти «портрет» людини, що завжди демонструє упевнену поведінку, протилежну віктимній. Свою роботу сфотографуйте та надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com.

Повторення теми «Алгоритм рятування людей під час пожежі».

